

spořitelny v L. Spořitelna v L. byla tudíž platebnou určenou věřitelem. Vzhledem k tomu jest placení spořitelně v L. placením věřiteli, sprostředkujícím dlužníka. Spořitelna v L. jest majitelkou účtu u poštovního šekového úřadu a vplátí-li dlužník peníze složenkou u poštovního šekového úřadu, jest to považovati za placení. Žalobkyně tudíž vplatem 5.000 Kč složenkou u poštovního úřadu v Ch. na účet spořitelny v L. platila spořitelně v L. jako platebně žalované a, ježto se tak stalo složenkou, již dala žalovaná žalobkyni k vůli placení, byl tímto placením dlužník sprostěn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle § 1424 obč. zák. jest dluh zaplatiti věřiteli nebo jeho k příjmu peněz způsobilému plnomocníkovi. Příjem placení plnomocníkem platí podle § 1017 obč. zák. za příjem věřitelem samým, takže jím dluh podle § 1412 obč. zák. pomíjí. V souzeném případě dovolatelka sama přiznává a není o tom sporu, že spořitelna v L. byla její plnomocnicí ku přijetí peněz od žalující firmy, jejíž dluh proti žalované by tudíž pominul, kdyby se placení stalo této plnomocnici. Bylo dále zjištěno, že žalující firma vplatila dne 29. srpna 1925 u poštovního úřadu v Ch. 5.000 Kč složenkou poštovního šekového úřadu v Praze, která zněla na šekové konto spořitelny v L. a byla opatřena razítkem »Bezirkskrankenkassa E.«. Jde tedy již jen o otázku, zda lze v tomto vplacení u pošty spatřovati placení spořitelně v L. jako plnomocnici žalované. Na základě zjištěných okolností jest k této otázce přisvědčiti, neboť spořitelna v L. měla u poštovního šekového úřadu v Praze své šekové konto a žalovaná strana zaslala žalující firmě složenky poštovního šekového úřadu na toto konto znějící právě za účelem, by dlužné jí peníze platila na toto šekové konto její plnomocnice. Z toho plyne, že poštovní šekový úřad byl plnomocníkem L-ské spořitelny, oprávněným přijmouti placení od žalující firmy, a to s vědomím a schválením žalované strany. Bylo-li tedy placeno poštovnímu šekovému úřadu jako plnomocníkovi L-ské spořitelny, která byla zase plnomocnicí ku přijetí placení pro žalovanou, zanikl dluh žalující firmy placením podle § 1412 obč. zák., při čemž jest lhostejno, zda poštovní šekový úřad přijaté peníze L-ské spořitelně odvedl čili nic (viz rozhodnutí čí. 3979 a 7700 sb. n. s.).

Čís. 10518.

Zákonem ze dne 8. července 1930, čí. 130 sb. z. a n., bylo mlčky derogováno ustanovení poslední věty prvního odstavce § 31 j. n., podle něhož ve věcech pozůstalostních a poručenských (opatrovnických) bylo lze delegovati ze sborového soudu první stolice na soud okresní a naopak.

(Rozh. ze dne 12. února 1931, Nd I 31/31.)

Nejvyšší soud odmítl návrh na delegaci krajského soudu civilního v Praze na místě příslušného okresního soudu v Boskovicích k obstarávání věcí substituční podstaty po Alfonsu M-ovi st., podle § 31 j. n.

Důvody:

Poslední věta prvního odstavce § 31 j. n. v doslovu čl. IV. čís. 5 cís. nař. ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák., pokud praví: »aneb od okresního soudu některému sborovému soudu první stolice, aneb od sborového soudu první stolice okresnímu soudu« — souvisela s tehdejší právní stavem, podle něhož byly i sborové soudy první stolice (krajské soudy) v některých případech věcně příslušnými soudy pozůstalostními nebo poručenskými neb opatrovnickými (čl. VIII čís. 2 úv. zák. k j. n. a §§ 105, 106, 107 a 110 j. n.). Jest to zřejmé nejen z povahy věci, nýbrž i z »vysvětlujících poznámek« k návrhu novely na odlehčení soudům z roku 1914 (str. 34 k § 31 j. n.), kde se výslovně uvádějí také §§ 105 a 110 j. n. o příslušnosti sborových soudů v těchto věcech. Proto bylo výjimkou ze zásady, že jinak jsou delegace přípustné jen mezi soudy téhož druhu (§ 31 j. n. první a druhá věta) dovoleno, by mohl býti z důvodů vhodnosti ve věcech pozůstalostních, poručenských a opatrovnických delegován nejen soud téhož druhu, nýbrž i krajský soud na místě okresního soudu a naopak. V tomto právním stavu nastala podstatná změna zákonem ze dne 8. července 1930, čís. 130 sb. z. a n., který, zrušiv předpisy dříve uvedené a vyloučiv věcnou příslušnost krajských soudů jako soudů první stolice v řečených věcech, přikázal projednávání pozůstalostí a obstarávání poručenských a opatrovnických věcí výhradně do věcné příslušnosti soudů okresních. Měla tím býti »zjednána úleva přetíženým sborovým soudům v Čechách a na Moravě«, jak praví odůvodnění vládního návrhu tisk 1685/1928 poslanecké sněmovny. Zákon čís. 130/1930 nemá přechodných ustanovení — jako je měl čl. XXII úv. zák. k j. n. — a jest jej proto vykládati z jeho obsahu a řídit se jím tak, jak zní. Tímto zákonem odpadla právní použitelnost svrchu zmíněné věty § 31 j. n., což vede jen k důsledku, že bylo tomuto výjiměčnému předpisu novým zákonem mlčky derogováno a že nyní platí již jen bezvýhradné pravidlo o přípustnosti delegace mezi soudy téhož druhu. Jinak by bylo jednáno nejen proti doslovu, nýbrž i proti účelu zákona. V případě, o něž jde, byl ovšem i krajský soud civilní v Praze delegován roku 1926 z důvodů vhodnosti na místě tehdy příslušného krajského soudu v Plzni, ale to na věci nic nemění, neboť touto delegací nenabyli účastníci subjektivního práva na další vedení věci u delegovaného soudu, nehledíc k novým zákonným normám. Těmito normami, jež jsou právem formálním a rázu donucovacího, byla změněna předmětná příslušnost soudů a byl by se jim musil podrobiti původně příslušný krajský soud, právě tak, jako se jim musí podrobiti delegovaný krajský soud. V tomto případě jde o věcné opatrovnictví

(cura bonorum), takže by tu nebylo lze ani odkázati na obdobu posledního odstavce článku XXII. úv. zák. k j. n., nýbrž spíše naopak na obdobu druhého odstavce téhož článku, jenž nařídil postoupení poručenských a opatrovnických spisů příslušným soudům hned dnem účinnosti jurisdikční normy. Nemohlo tedy býti jinak rozhodnuto, než se stalo.

Čís. 10519.

Žádají-li o b a manželé o přeměnu rozvodu v rozluku (§ 15 rozl. zákona) a má-li každý z nich obecné sudiště v obvodu jiného krajského soudu, jest podle § 28 j. n. určití soud pro vyřízení žádosti místně příslušný.

(Rozh. ze dne 12. února 1931, Nd I 80/31.)

Nejvyšší soud ustanovil podle § 28 j. n. krajský soud v Táboře za onen soud tuzemský, který bude místně příslušný k provedení řízení a k rozhodnutí o žádosti Marie R-ové v Š. a Josefa R-a v L. u Prahy, by bylo jejich manželství, rozvedené usnesením okresního soudu v Táboře ze dne 29. září 1928, rozloučeno pro nepřekonatelný odpor,

n e b o ť

žádost podávají souhlasně o b a manželé a každý z nich má svůj obecný soud v obvodě jinakého krajského soudu, takže zde není předpokladů pro místní příslušnost tuzemského soudu ve smyslu § 20 čís. 3 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. pro vykonávání soudnictví v tomto směru (sr. také rozhodnutí čís. 7214 sb. n. s.).

Čís. 10520.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Povolení rozluky podle § 17 zák. může se domáhati i ten i onen z manželů, bez rozdílu, zda byl v rozvodovém sporu stranou žalující, či stranou žalovanou, dále zda manžel domáhající se rozluky byl na rozvodu převážně neb i výhradně vinen, leda, že by návrh na povolení rozluky odporoval dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 12. února 1931, R II 14/31.)

Manželství stran bylo právoplatně rozsudkem rozvedeno od stolu a lože z viny manželovy. K návrhu manžela povolil soud prvního stáda rozluku manželství z viny manželovy. Rekursní soud k rekursu manželky napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.